

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), MARCH 6, 1942.

ŠTEVILKA (NUMBER) 54

Hrvatski letalski junak

"Zajedničar," glasilo Hrvatske bratske zajednice, poroča, da je med ameriškim letalci na Filipinih tudi Mate Dobričić, sin hrvatskih roditeljev in član Zajednice.

Tozadevno poročilo se glasi: "Mate Dobričić iz Taylor Springs, je sestrelil v boju nad Filipinskim otočjem iz zraka že šesto japonsko letalo. Dobričić je poročnik v ameriški zračni sili ter je sin sedaj že pokojnega Petra Dobričića in njegove še živeče žene Mary Dobričić. Junak Dobričić je bil rojen leta 1911. Čestitkam "Zajedničarja" in vsega hrvatskega naroda v Ameriki se pridružuje tudi "Enakopravnost", ki v imenu slovenskih priseljencev iskreno čestita letalcu Dobričiću in po njem vsemu hrvatskemu narodu.

Japonci spravljajo "grobove" razen vojni material

Mesto trupel ubitih Japonci, so našli Amerikanci "grobovih" topove, izmetke in druge vojne potrebitine.

MacArthurjevo armado na Filipinih, 5. marca. — Japonci zelo prizadevajo preprečiti, da bi kakoli koli vredna stvar padla v roke Amerikancem, da skrivajo predmete celo v grobovih. To se je izkazalo, ko so ameriški vojniki na obvestilo nekaterih japonskih vojni ujetnikov izkopali izpod dvanajstih grobov, pod katerimi naj bi bili pokopani japonski mrtveci, večinoma vojnega materiala. V enem teh "grobov" je našel truplo ubitega Japona. "Grobovi" pa so pripadli Amerikanci na površje tri grobove, dva 37-mm topove, več kot tisoč izstrelkov, kolobarje telefonske in telegrafске žice, pet kolobarjev žice in drug vojni material.

Nov grob

Do dolgi in mučni bolezni je umrl Edward Sturm, star 25 let, ter stanujoč na 1111 Grovewood Ave. Tukaj je bila zaljučno soprogo Dorotina, rojeno Stuart, sina Charlesa, starša Andrewa in Mary, brata Josepha in dve sestre, Jennie Winters ter veliko otrok. Pogreb se bo vršil iz Joppe, v sili sinovi pogrebnega društva, 458 E. 152 St., v ponedeljek zjutraj ob 8:15 uri v pokopališču sv. Jeroma in nato na pokopališče. Bodi mu pokojen in njegov duh v nebesih. Naše sožalje!

Himen

Zadnje soboto sta se civilno poročila Miss Bertha Bozic, hči pokojnega Mr. in Mrs. Al Glass, iz E. 236 St., in Mr. J. J. Glass, iz E. 236 St. E. Ohio. Po poroki se je mladenič podal na kratko ženitovanje in sedaj živi v Clevelandu na E. 236 St. Novoporočnicam čestitamo in želimo jim srečno in uspešno življenje v zakonskem življenju.

ANGLEŠKI REAKCIONARJI SPET CINCAJO GLEDE INDIJE

V Londonu je v teku kampanja, da se strmoglavl Churchilla ter postavi na njegovo mesto Stafforda Crippsa.

INDIJI JE TREBA PRIZNATI STATUS DOMINIJA, AKO SE ŽELI NJENO SOUDELEŽBO V VOJNI

LONDON, 5. februarja. — Indija mora postati samostojna. Namen angleške vlade, da poda svojo izjavo glede Indije, ki naj dobi več pravic in neodvisnosti, je bil odložen, ker so angleški reakcionarjni torijci mnenja, da bi dobila Indija po tem načrtu preveč samostojnosti. Angleški laboristi vztrajajo pri svoji zahtevi, da se prizna Indiji status dominija, češ, da bi samo tak status spravil Indijo v celoti v borbo ob angleški strani.

Kaj pravi Weekly Tribune

Časopis "Weekly Tribune," ki odraža nazore Sirra Stafforda Crippsa, sedanjega voditelja nižje zbornice in bivšega poslanika v Moskvi, pravi: "Ko to pišemo, se nam poroča, da kabinet ni dosegel glede Indije sporazuma. Kabinetu si ni treba radi tega delati skrbi, kajti zadeva je izven dosega njegovih rok..."

Eksplzija v veliki tovarni v Iowi je zahtevala 15 človeških življenj

To je že druga eksplozija v tej tovarni od 12. decembra, ko je bilo ubitih 13 oseb. — Tovarna ima veliko vladnih naročil. — Vlada bo uvedla preiskavo.

BURLINGTON, Iowa, 5. marca. — V tukajšnji veliki Iowa ordnance tovarni, ki je stala 60 milijonov dolarjev, se je primerila danes velika eksplozija, ki je zahtevala najmanj petnajst človeških življenj. To je bila tekom treh mesecev v tej veliki tovarni že druga velika nesreča. Eksplozija, ki se je pripetila ob 11:45 zvečer, ko je prišel na delo polnočni shift, je pretresla ozemlje več milij daleč na okoli. Ravnjenih je bilo približno 40 delavcev, in sicer nekateri med njimi zelo nevarno.

Vzrok razstrelbe neznan

Polkovnik Otto M. Jank, poveljujoči častnik v tovarni, je izjavil, da se vzroka eksplozije še ni ugotovilo, da se bo pa uvedlo takojšnjo preiskavo. Eksplozija je bila slična oni, ki se je primerila dne 12. decembra in ki je zahtevala 13 človeških življenj.

Izjave delavcev

Neki delavec, ki je pravkar zapustil tovarno, je izjavil, da so šinile razbitine več sto čevljev visoko v zrak, in da je eksplozija izgledala kakor vulkan. Nek drugi delavec, ki je bil lahko ranjen, je rekel, da ga je vrgla sila razstrelbe 40 čevljev daleč v stran.

Sest ur po eksploziji je koronerjev urad sporočil, da je bilo prepeljanih k domačim pogrebnikom petnajst trupel ubitih delavcev. Ob tem času je bilo identificiranih samo šest trupel.

Število žrtev še ni ugotovljeno

Polkovnik Jank je dejal, da ni natančno znano število delavstva, ki je bilo ob času razstrelbe v tovarni, zato se tudi ne more natančno ugotoviti števila ubitih, dokler se ne bo čakiralo plačilnih list. Dejal je, da utegne poteci tri do štiri dni, preden bo dognano natančno število ubitih.

Nemški ujetniki v Rusiji

Gornja slika, ki je pravkar dospela, prikazuje skupino pobitih in mrkih nemških vojni ujetnikov, ki jih ženo ruski vojaki za fronto. Slika je bila posneta nekje na ruski fronti.

Obratovanje v tovarnah se vrši s polno paro

Nekatere tovarne obratujejo po 120, jeklarne pa celo po 168 ur na teden.

WASHINGTON, 5. marca. — L. Metcalfe Walling, administrator Walsh-Healey Public Contracts zakona, je izjavil pred pododborom kongresne zbornice, da delajo tri četrtine vseh tovarn, ki imajo vladne kontrakte, po 120 ur na teden, dočim obratujejo jeklarne celo po 168 ur tedensko. Pregled za mesec januar izkazuje, da dela sedem delavcev izmed desetih v tovarnah z vladnimi naročili povprečno po 46 ur na teden.

Metcalfe je izjavil, da je nasproten predlogom, ki so bili pretekli teden poraženi v zbornici kongresnikov, da bi se suspendiralo za časa vojne federalne statute, ki predpisujejo nadurno plačo za vse delo, ki presega 40 ur tedensko. Večina delavcev je po 40-urnem delovnem tednu silno utrujena ter je zato upravičena do kompenzacije za nadurno delo.

Rojak umrl

V mestni bolnišnici je preminil dan potem, ko je bil tja pripeljan, rojak Anton Urek, samski. Doma je bil iz Pleterja, pošta Videm pri Brežicah, spodnje Stajersko. Star je bil 61 let. V Ameriki se je nahajal od leta 1907 in ves čas je bival v bližini, kjer je tudi sedaj stanoval, 895 Addison Rd. Družina Joseph Zalokar ga je oskrbovala v času njegove bolezni. 17 let je delal pri New York Central železnici, zadnjih par let pa ni več delal. Tukaj nima sorodnikov, iz pisem pa je razvidno, da ima v domovini nekaj sestra. Da bi bil dostojno pokopan, si je ohranil družstvo Clevelandski delavci št. 9 SDZ. Pogreb se bo vršil iz A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda, v soboto zjutraj ob 9. uri v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče. Naj mu bo lahka ameriška gruda!

Smrt v Penni

Mr. A. Bozic, 810 E. 237 St., nam sporoča, da je prejel žalostno vest, da je preteklo soboto umrl po daljši bolezni njegove svake Joseph Ujčić, bivač v Yagertown, Pa. Pokojni je bil doma iz okolice Reke ter je bil 53 let star. Bil je član društva št. 118 SNPJ, ABZ in Moose organizacije. Tu zapušča zaljučno soprogo in osem otrok. Eden izmed sinov se nahaja pri vojakih in je že onkraj morja, drugi pa je pri vojakih v Californiji. Pogreb se bo vršil v soboto, 7. marca in sicer je bil odložen do tedaj, da se je počakalo sina, da pride iz Californije k pogrebu. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sožalje!

Prostovoljno k vojakom

Danes zjutraj je odšel k vojakom, in sicer prostovoljno, Edward J. Zalar, sin poznane družine Mr. in Mrs. John Zalar, 1038 E. 70 St. Njegov oče je agilni večletni tajnik društva France Prešeren št. 17 SDZ, mladi Eddie pa je poznani godbenik. Več časa je bil pri Sunjay Ray orkestru, pozneje pa je vodil svoj orkester pod imenom Eddie Zay. Dodeljen bo oddelku tankov. Želimo mu mnogo sreče, da se zdrav in vesel vrne k svojemcu!

Kultura

CANKARJEVA USTANOVA

Jutri večer (sobota) se vrši v Slov. del. domu na Waterloo Rd. redna mesečna seja Cankarjeve ustanove. Pričetek ob 8. uri. Zastopniki in odborniki so prošeni, da se polnoštevilno udeležijo, ker se bo na tej seji tudi ukrepalo o slavnostnem banketu v počast 75. letnice našega pisatelja Etbina Kristana. Vstopnice dobite že sedaj pri vseh zastopnikih. Nabavite si jih.

AMERIŠKI LETALCI SO POGREZNILI TISOČE JAPONCEV

Trije veliki parniki, ki so jih pogreznili ameriški letalci v Subic zalivu, so bili natrpani z japonskim vojaštvom.

TAJNI POSVET MED GENERALOM WAVELLOM IN MARŠALOM ČIANGKAJSEKOM

WASHINGTON, 5. marca. — Tokijski radio je snoči sporočil, da je padla Batavija, glavno mesto Jave, v oblast japonskih čet. Zdej je v veliki nevarnosti holandska pomorska baza Soerabaja, kakor tudi mesto Bandoeng, kjer je glavni stan holandske armade.

Posvet med vojaškima poveljnikoma

LONDON, 5. marca. — Danes se je naznanilo, da se je vršila med angleškim poveljnikom generalom Wavello in kitajskim maršalom Čiangkajsekom tajna konferenca, pri kateri sta razpravljala o obrambi Burme. Vojaška poveljnika sta se sestala v Kumingu, glavnem mestu kitajske province Yunnan.

Sovjetske čete so obkolile drugo važno mesto - Orel, katero drže Nemci

Orlu poveljuje maršal Guderian, slavni nemški poveljnik tankovskih odredov. — V rusko pristanišče je srečno priplul velik konvoj z raznimi potrebščinami.

Srečen prihod konvoja

MOSKVA, 5. marca. — Ruska armada je popolnoma obkolila mesto Orel. Pred nemške postojanke v Orlu je danes priropotal ruski tank z belo zastavo, nakar je iz nemških postojank priropotal nemški tank. Poveljnik ruskega tanka je izročil poveljniku nemškega tanka zahtevo po predaji mesta, da se s tem prepreči nepotrebno prelivanje krvi, ker pa je nemški maršal Guderian, ki poveljuje Orlu, zahtevo odklonil, se pričeli ruski topovi obstreljevati mesto.

Zvezni senator zahteva bombardiranje Japonske

Senator Thomas pravi, da bi morala ameriška zračna sila bombardirati municijske tovarne v Tokiju. NEW YORK, 5. marca. — Zvezni senator E. D. Thomas, demokrat iz Utahe, je danes zahteval, da naj ameriška zračna sila nemudoma bombardira japonska mesta, kar bo najkrajša pot za končanje vojne. Thomas je dejal, da bi bilo treba vojni na Daljnem vzhodu dati injekcijo in da bi tisoč bomb, vrženih na municijske tovarne v Tokiju, prihranilo življenj 50,000 ameriškim vojakom in mornarjem in paraliziralo industrijsko osrčje Japonske.

Japonska je danes sicer samozavestna, ker je zmagovita, toda se trese pred možnostjo, da bi bila vojna zanešana pred njena lastna vrata. Največja japonska šibkost leži v tem, ker je gosto naseljena na malem ozemlju, katerega je mogoče z lahkoto učinkovito bombardirati.

"Proti Japonski potrebujemo kot zaveznico Rusijo, glede katere upam, da jo bomo tudi dobili," je rekel Thomas. "Toda ako hočemo razstreliti municijske tovarne Japonske, nam ni treba čakati na Rusijo."

20 letnica poroke

Dne 27. februarja sta Mr. Jože in Mrs. Mara Malečkar, 731 E. 160 St., praznovala 20-letnico zakonskega življenja. K številnim čestitkam njuju prijateljev se tudi mi pridružujemo in jima želimo, da bi srečno dočkala 25. in tudi 50-letnico.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za 6 mesecev	\$4.00; za celo leto	\$9.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ADAMIČEVE NAPOVEDI O EVROPI

II.

Vlade v zamejstvu

Zelo zanimiva zame je bila reakcija glede knjige "Two-Way Passage" od strani članov vlad v pregnanstvu ter od strani oseb, ki so z njimi v zvezi. Mnogo njih je bilo fasciniranih po tej ideji; drugi pa so jo zavrgli kot nemogočo, ako že ne blazno.

Večina zamejnih vlad eksistira umetno v političnem vacuumu (v politični privlačljivosti). V vseh teh vladah so dobri posamezniki, katerih bi se bilo treba poslužiti. Nekateri drugi so zopet osebni simboli spiritualnih in političnih izjalovitev, ki se niso zmožni prilagoditi bodočnosti, katere bo na vsak način revolucionarna.

Med osobjem teh zamejnih vlad je opaziti široko razpredeno intelektualno bankrotstvo. Edvard Beneš, ki je znan kot eden najboljših med njimi, je napisal v Foreign Affairs magazinu za mesec januar, 1942, o povojni Evropi razočarajoč članek. On pravi, da se Evropo obglavlja, ker Hitler uničuje v zasadenih deželah najzmožnejše ljudi, nato pa razvija načrt rekonstrukcije, ki pa je neizvedljiv, ako je Evropa res obglavljena.

Ako sem vprašal člane zamejnih vlad ali njihove somišljenike: "Kako pa nameravate priti nazaj? Kdo bo kaj storil v kaosu vaše domovine?" ti ljudje niso imeli odgovora. Nekateri pričakujejo, da jih bo podprla moč angleškega in ameriškega orožja. Jaz sem jim na to odgovoril, da bi bilo to nedemokratično, neameriško in da se jaz zavzemam za demokratsko revolucijo pod ameriškim vodstvom. Oni pa tega niso razumeli, zato jih čaka veliko presenečenje.

Sedanja mizerija v Evropi, sovražnost med okupacijskimi silami in domačim prebivalstvom sliči že revolucionarni situaciji, ki bo dosegla svoje vrelišče, ko bo zlomljena nacijska moč. Stari vladajoči razredi in skupine v zasadenih deželah (z individualnimi izjemami), ki so naredile s Hitlerjem kompromis samo zato, da morejo še nadalje služiti svojim interesom, bodo pometene v stran. Osebe večine zamejnih vlad pa so povezane s temi skupinami, zato bodo tudi one, če že ne iz drugega vzroka, takisto potisnjene v stran.

Jaz predvidevam v Evropi totalno izginotje desničarskih in reakcionarnih strank, in sicer zaradi njihovega hotnega ali nehotnega sodelovanja z nacisti. Mi, Amerikanci ne smemo skušati preprečiti tega. Mi se moramo postaviti ob stran ljudstva, ki je položilo leta 1918 svojo usodo v roke Woodrowa Wilsona. Mi se moramo postaviti v vrsto z zgodovinsko in logično svetovno revolucijo, katere proces se zdaj vrši. In nikoli ne morem preveč naglasiti: mi moramo dati vodstvo tej revoluciji, mi moramo narediti iz nje demokratično svetovno revolucijo, sicer bomo spravili v nevarnost našo lastno demokracijo.

Kako to vem?

Kako pa jaz vem, da bo preprosto ljudstvo Evrope z veseljem pozdravilo moje "two-way" potnike? Pač vem. Jaz sem že v letih 1932-33 podvzel to "potovanje nazaj," — "passage back" v svojo rojstno domovino, in tedaj je bilo skrajno težavno štiti se pred ljudstvom, zlasti pred mladimi ljudmi v raznih delih Jugoslavije, ki so videli v meni višek vseh svojih progresivnih in demokratičnih aspiracij, zatiranih po diktaturah, pod katerimi so živeli.

Enake izkušnje so imeli v svojih domovinah tudi drugi priseljenci in sinovi priseljencev. Rabinec Jacob J. Weinstein iz Chicaga pripoveduje, kaj se je primerilo njemu, ko se je leta 1937 vrnil v svojo rodno vas Stepin v Volhiniji na Poljskem:

"Med leti 1900 in 1914 se je polovico židovskega prebivalstva te vasi izselilo v Ameriko. Med srečno skupino, ki se je priselila v to blagoslovljeno deželo, je bil tudi moj oče.

"Ko sem uzrl svoje bratrance, sem se zgrozil, kajti izgledali so dovolj stari, da bi bili lahko moji roditelji. Najubožnejše rodbine onih, ki so prišli v Ameriko, bi veljale v tej vasi za Rothschilde. Toda revščina sama še ni bila tako depresivna kakor strašno občutje izkoriščanja in sovraštva, ki je viselo nad vsakomer v vasi. Domači duhovnik je pridigal sveti bojkot proti židovski trgovinam in proti židovskim krošnjarem. Poljska policija si je namenoma prizadevala, da bi naredila življenje židov nezno. Ko so moji bratrance videli na mojem potnem

UREDNIKOVA POŠTA

Kaj bo prinesla bodočnost?

V zadnji svetovni vojni ni čas za to! Sedaj že — ako odla- premoč v orožju odločila koneč- ne zmage. Ko so bili evropski narodi v najhujšem klanju se je pojavil v Ameriki, deželi v kateri je svoboda in pravica temelj njenega obstanka in veličina, moč, ki je stopil pred svet, z načrtom, ki naj bi zagotovil vsakemu narodu prost razvoj, pravico obstanka — v par besedah: svobodo in mirno sožitje z drugimi narodi.

Ta moč je bil ranjki predsednik Woodrow Wilson. Njegove tako plemenite ideje so bile one, ki so odločile konečno zmago zaveznikom. Seveda, Woodrow Wilson v svoji ameriški političnosti in odkritosti ni računal z zahrbtnostjo evropskih politikov. Dokler so lahko njegove ideje izkoriščali in dokler niso na podlagi teh idej dosegli zmage, je bil Woodrow Wilson dobrodošel. Čim pa je bilo vojne konec in podpisano premirje — tedaj so dvignili evropski politiki docela drog veter. Mali narodi so bili docela pozabljeni. O kakih pravicah zanje sploh govora ni bilo. Še huje! Baš ti narodi so morali biti oni, ki so tvorili nagrado za one, ki so stali ob strani zaveznikov, pa naj so že bili ob njih strani od prvega začetka, ali pa šele od tedaj naprej, ko je bilo že jasno, kam se bo zmaga obrnila. O, slavna Italija, ki se je ob vsaki priliki izkazala za tako junaško, a še bolj "odkritosrčno" — slavna Italija se je najbolj okoristila. A naj se je okoristila, da se le ne bi bila tako okoristila na naš račun! Ubogi Wilson, kako žalostno je moral oditi z mirovne konferenca. Kako zagnjeno mu je moralo biti v srcu, ko je videl, da so se njegovi ideali tako pomandrali v blato, a še tako blato, kakor so ga Italijani sposobni.

Glas našega naroda pa se ni dvignil tedaj. Ni prodril v svet tudi kasneje, ko so se začele krave srage pisati na naših hrbtavih. Znali nismo, znali nismo svojega gorja vpiati v svet. Da smo se dvignili tedaj, kri bila tekla res — a ravno tako res je, da bi bila ta kri vpila in razvpi- la krivico, ki se nam je dogajala, v ves svet. In čeravno je misel smela, vendar, mogoče ne bi bilo nikdar prišlo do današnje vojne, ako bi bil tedaj glas našega trpljenja prodril v svet.

Zopet je odprta knjiga zgodovine. Zopet se piše ta knjiga s krvjo. A ravno tako je zopet Amerika, do katere se obračajo oči vsega sveta. In zopet ima Amerika moč, ki je obljubil, da se bo boril do zadnjega utripa svojega velikega srca za svobodo narodov in njih mirno sožitje. Naš narod mora biti med prvimi, ki stoje ob strani tega moči, ki ima tako velike ideje. Naš narod mora biti med prvaki narodov, saj je naš narod trpel največjo krivico, ki se je narodom godila.

Mi sami bomo pisali svojo bodočnost, mi sami že sedaj lahko o njej odločamo. A sedaj je listu uradni pečat državnega tajnika, in ko sem jim pritrtil, da je resnica, da sta dva sodnika vrhovnega sodišča Zedinjenih držav žida ter da je v Ameriki tudi več židov-governerjev, so ponosno dvignili glave ter zahtevali, naj vse to povem lokalnemu policijskemu načelniku.

Ko smo odhajali, je prišla na postajo Malynsk večja delegacija, da se poslovi od nas. Ko se je pričel vlak pomikati s postaje, so soglasno klicali: "Du sollst uns nicht vergessen!" — To je pomenilo, naj jih Amerika nikar ne pozabi. Kajti dokler jih Amerika ne bo pozabila, toliko časa imajo lahko upanje na bodočnost.

"Ker ne moremo spraviti evropskih ljudi sem, jim bomo prinesli Ameriko tja. To bo invazija, o kateri sem siguren, da je bodo ondotni ljudje veseli."

je Ribbentrop končal svoj govor. Letalsko poveljništvo je pred petimi minutami dobilo to vest od neke obmejne straže. Castnik se trese od razburjenosti. Francoske besede meča angleškimi kar povprek in ne razumem vsega, kar govori. Razumem pa najvažnejše. Veliki bombniki se bližajo Beogradu. Vsak trenutek bodo tu.

Ko se vrnem v hotel, je Brock odnašal stol na napust, iz sobe, ki je bila hkratu najin urad. Napust je visel nad ulico. Razgled je bil prost na vse strani. Prikladno mesto za opazovanje zračnega napada, sva ugotovila nocoj, pol v šali. Zdj pa ga bova res uporabila za to. Samo Brock ne ve... Stopnice so mi vzele sapo. Presunilo me je, če nisem pri koncu koncev prestar za tako-le stvar.

"Letala, Rej!", zakričim, ko ujamem sapo. Pokažem mu skozi okno, obrnjeno v sonce, ki je prav tedaj mizalo velike rdečerumene in škrlatne obroče v čredo oblakov.

"Nacijska letala!", vzkliknem. "Dva in trideset!", "Na Beograd!"

Brock se zave. Zgrabi svoj daljnogled. Topniški daljnogled z razpredelnico, tako, da lahko izračunate oddaljenost. Stopiva na napust...

Brnenje letal razločiva, vidi- va jih še ne. Najprej slabotno šumenje. Kakor roj čebel, prihajajoč od daleč. Potem glasneje. Glasneje! Glasneje! Zdj je grmijo. Ostreje! Bliže! "Tam!" zakriči Brock. Trideset ali štiri- deset jih je! Kakšne vrste! Zaka- kaj pa nobenega jugoslovanskega gori njim naproti? Glej, ravno na nas gredo! Naravnost proti hotelu!

Tedaj se oglase strojnice, milijon strojníc. Vsaj zdelo se nama je, da jih je milijon. In gromko bobnenje — pač jugo- slovanske protiletalske topništvo. Razločiva grmenje obramb- nih topov. Zdi se nama, da jih je dvanajst počilo v istem trenutku. Zdj je nebo polno črnih in belih obrocev, dima. Kakor oblaki. Potem se razblinijo. Bili so izstrelki obrambnih topov. Nekateri so segli prav do bomb- nikov, a ti se niso ustavili. Še svojih urejenih vrst niso zapustili. Zdi se, kot bi se posmeho- vali tem otročjim pokušusom drobnih bitij tam doli na zemlji, ki jim hočejo nagajati. Dih nama zastane. Letala so ravno nad najinima glavama. Tedaj nenadoma zakrožijo. Obrnejo se proti južnemu vzhodu. Brock jih spremlja z očmi. Kakšnih 3000 metrov visoko so, bi de- jal. Kar se njih vrsta pokvari. Prvi se je spustil navzdol. Pri- bližno sva ugotovila mesto, kjer bodo padle prve bombe. In že se oglasi, topo in zamolko. Takoj potem pa strašen tresk, kakor sli- pi zidovja, kadar porušeni tresčijo na cesto.

"Zadeli so ministrstva v Zrin- skega ulici!" zakriči Brock, da prevpije hrušč. Najbrž predse- dništvo vlade. Ali je vojno minist- rstvo. Glédava letala, kako se spu- ščajo za prvim, zdaj to, zdaj drugo, kakor bi se igrali. Sviga- jo v dim in ogenj, ki je planil po udarcih prvih bomb.

Brock je z očmi še vedno pri tej skupini, ko jaz ugledam drugo jato letal. Drugi tri tuca- ti se prikažejo iz oblakov kakor prvi. Samo niže. Proti našemu hotelu gredo, kakor prvi. A ti se ne obrnejo! Zdi se mi, da sva Brock in jaz skočila skozi vrata in skozi hodnik in po stopnicah navzdol vse vstrje. Morda nisva bila ravno prestrašena, skakala pa sva precej hitro. V pridličju je bilo vse polno ljudi. V kleti nič zavišič. Jugoslavija je ho- tela ostati nevtralna. Razen te- ga, Beograd bo "nebranjeno" mesto, če bo vojna. Ampak ko je vojna prišla, so bili bombniki

ŠKRAT

Takile so ljudje. Zadržal je oženil te pare pa niso... Mr. Kenika z Brs. Borov... dobila mihi hišo.

Mr. Andy nika z An... Možek, ki... bila mo... hčerko... jenka pa... da je ve... je vreden... mož. V... čajih ima... tudi mo... besede.

Joe Z... z Mrs. Z... Zulič. Sta... vsak svoj... in sta re... di mu pr... da ga im... in on rav... — pojdi ji povedat, ja rad.

Zadnjič mi je rekla... va, da če ji skomand... brega moža, da mi da... bi že držalo. Kaj pravi... Se mačka čaka pri lu... bi dobila miško, jaz pa... dobil nič.

Ježestana, če tole... Mussolini in Japonci... marca gredo služiti... naši slovenski fantje... trovič, Edward Šiva... Skrabec in Joe Brozič... Korajža! Sreča dobra... fantje!

NOTARJEV... Humoreska... (Nadaljevanje)... Po veliki prazni dvor... izprehajal s trikoloro... načelnik desetega okr... pripravljal na majhno... zacija. Privilegirani be... kve sv. Tomaža Akvina... skušali odrediti dva... ljivec, ki so se prita... odkod, da bi jim odri... biček. Gospod Steimb... v kadihji sobi svojega... pol ure žvečil smotko... dil, da drugega Alfreda... der ni.

Nazađnje je postal... stekel je v Sartino... dobil svojega bodočega... obupu in solzah. Kaj... bil govoril, da ga potol... di tolike nesreče? Dolg... vrtel okoli njega in... besede: o ti presneta... si je nesrečno dogodbo... opisati in je vpletal v... različne filozofske izra... In ta preketli kirurg... ni hotel priti! Sporod... ponj na dom, v bolni... vse strani. Nazađnje... prišel in na prvi pogled... da je Romagne mrtve.

— Saj se mi je zdel... kel notar in se razkol... otrok. Ti ničvredno... to budalo ti!

To je bila pogrebna... za nesrečnim Auvergn... (Nadaljevanje)

(Dalje prihodnjič)

(Nadaljevanje)

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Višinski: Vi nočete priznati, da ste bili iniciator odprtja fronte, če napadejo Nemci? Buharin: Ne.

Višinski: Rikov pa potrjuje, da je bil Buharin iniciator te misli. Obtoženec Rikov, ali je to res?

Rikov: O odprtju fronte sem prvič slišal od Buharina. Buharin: In to je res. Ali to ne pomeni, da sem bil jaz iniciator. To je bilo po mojem pogovoru s Tomskim.

Višinski: Vprašanje o odprtju fronte smatram kot objasnjevalno. Drugih vprašanj nimam. ZARISANJE PRICE V. N. JAKOVljeve

Višinski (Jakovljevi): Ali se spominjate svojega delovanja v skupini "levih komunistov" leta 1918?

Jakovljeva: Jako natanko. Višinski: Kdo je bil organizator delovanja te skupine?

Jakovljeva: Frakcijski center protisovjetske skupine "levih komunistov" je bil moskovski pokrajinski biro. Vohil se je na pokrajinski strankini konferenci in v njem so bili tudi krajevni funkcionarji. Dalje si je biro svoje stalno organizatorično delovanje izvolil tako imenovani "ročji odbor".

Koncem leta 1917 in začetkom 1918 je ta odbor obstojal docela iz "levih komunistov", in prav ta je bil frakcijski center skupine "levih komunistov."

Višinski: Kdo je bil voditelj tega centra?

Jakovljeva: Voditelj je bil Buharin.

Višinski: V čem se je izražala nelegalna protisovjetska delovanje skupine "levih komunistov"?

Jakovljeva: Omenjala sem o "ročji" odbor biroja, ki je bil frakcijski center te skupine. Bila sem tajnica pokrajinskega biroja v času, ko sem odpotovala v Leningrad — to je bilo začetkom decembra 1917. — pa je februarja 1918 se je vršila moskovskega pokrajinskega biroja, na kateri se je razpravljalo o sklepu miru z Nemci. Na tej seji je član biroja Trocki predložil načrt tozadevnih resolucije in svoj načrt utemeljil; izrazil se je v smislu, da se v političnem boju zoper miru z Nemci se le ne smemo ustavljati pred sprejemom vodstva v stranki in v tem, temveč da se ne smemo ustavljati niti pred aretacijo v aretacijo najodločnejšega člana vlade v osebi Lenina, Stalina in Sverdlova; če pa se bo

bolj poostiril, se ne smemo verjameta v zmago revolucije, ne verjameta, da bodo boljševiki vzdržali oblast, smatra, da je zmaga protirevolucije neizogibna in da bo ta protirevolucija brezprimerno krvava.

Kmalu sem tudi sama slišala od Zinovjeva njegovo mnenje v tej zadevi. To je bilo nekoliko pozneje, že za časa VII. strankinega kongresa. Buharin me je nekoč zavlekel v hotel "Astoria" v sobo k Zinovjevu. Ko sva prišla, je Zinovjev takoj začel pogovor o protirevoluciji, o tem, da zbira protirevolucija svoje sile, da nam bo slaba predla. Buharin je začel govoriti o sklepu miru. Zinovjev je povzel to temo in rekel približno sledeče: "Kaj hočemo — sklep miru bo pomagalo izvršiti zgodovinsko neizogibno in neizprosno bližajočo se protirevolucijo z mirnejšimi sredstvi, z manjšim krvoprelitjem. Ko bo Sovjetska oblast sklenila mir, bo sama morala pod skupnim pritiskom Nemcev in notranje protirevolucije začeti popuščati in zlasti sprejeti v vlado druge stranke. Rekel je, da bo sklep miru z Nemci še enkrat dokazal, da sta imela Zinovjev in Kamenjev prav, ko sta trdila in trdila, da socialistična revolucija ni dozorela. Ko bo mir sklenjen, se bodo Nemci oprli na sile notranje protirevolucije, bodo napolnili revolucijo na buržoazno-demokracijski tir in lepo na tistem likvidirali oktobrski prevrat. Koncem aprila ali morda začetkom maja je bila nelegalna seja, privaten nelegalen sestanek skupin levih komunistov.

Kolikor se spominjam smo bili tam navzoči: Pjatakov, Preobraženski, Buharin, Stukov, Lobov, Maksimovski, Mancev, Kieselstein in jaz. Na tem sestanku je poročal Buharin. Omenil je, da je leve komuniste doletel poraz, ali da to ne odstavlja vprašanja o pogubnih posledicah Brest-Litovskega miru, da levi komunisti ne smejo zato polagati orožja, da si je treba iskati zaveznike izven stranke; taki zavezniki da so levi eserji, katerih stališče v vprašanju o vojni in miru se je bilo tedaj popolnoma opredelilo. Vsled sklepa miru so levi eser-

ji izstopili iz vlade. Vršil se je bil njihov drugi kongres, ki je odobril izstop levih eserjev iz vlade in njihovo stališče zoper sklepa miru. Buharin je nt tej seji sporočil, da so levi eserji že v februarju sprožili pogajanja z levimi komunisti o skupnem sformiranju vlade in da zato smatra, da bi bilo dobro zopet začeti z levimi eserji pogajanja o skupnem sformiranju vlade.

Povedati moram, da je Buharin med svojim poročilom zopet razvil iste misli o perspektivah boja v vprašanju miru, katere je bil svojčas razložil Stukov in o katerih mi je bil Buharin govoril v onem pogovoru, o katerem sem danes že pripovedovala. Govoril je, da so mogoče tudi najagresivnejše oblike, o tem, da gre zdaj stvar že popolnoma jasno za vlado samo in za formiranje vlade iz levih komunistov in levih eserjev, da more med bojem za to stvar nastati tudi vprašanje o aretaciji vodilne skupine vlade v osebi Lenina, Stalina in Sverdlova; če pa se bo boj še nadalje poostiril, bo mogoče tudi fizično uničenje najodločnejših vodilnih članov Sovjetske vlade. Sestanek je sprejel Buharina predlog, naj se začne pogajanja z levimi eserji o skupnem sformiranju vlade, naj se dožene njihovo stališče. Izrekli smo se, naj taka pogajanja izvedeta Buharin in Pjatakov.

Nekoliko pozneje, prav kmalu, je bil zopet sklican sestanek, kjer smo bili primerno isti navzoči.

(Dalje prihodnjic)

Išče se natakario za "Nite Club". — Pokličite ENdicott 6780.

Naprodaj je dobrodohca trgovina, v kateri se prodaja cigare, slaščice in grocerijo. — Ima \$400 tedenskega prometa in najemnina je nizka. Proda se radi solastništva. — Kupcu se da teden dni časa za poskušnjo. — Zglasite se med 2. in 3. uro popoldne na 8520 GARFIELD BOULEVARD

Vzemite E. 105th Garfield "poulično karo.

Išče se delo v restavraciji in sicer za pomagati v kuhinji. — Naslov se dobi v uradu "Enakopravnosti."

Lastnik ima hišo naprodaj. Vsebuje 6 sob ter je pripravna za eno ali dve družini; "closed in porch" in 3 garaže. — Nahaja se blizu Fisher Body tovarne. — Cena samo \$5.600. — Za naslov pokličite Henderson 5311, ali pa se poizve v uradu "Enakopravnosti."

POPOLNA ZALOGA trebusnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kilo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.

MANDEL DRUG 15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

Prijatelj's Lekarna St. Clair Ave. vogal E. 68 St. Prescription specialists Zastonj pripeljemo na dom ENdicott 4212

ZAVAROVALNINO za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi MIHALJEVIČ BROS. 6424 St. Clair Ave. Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

Fantje in možje! V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari. Izdelujemo obleko po meri. JOHN MOČNIK 772 East 185th St.

DON'T TAKE THIS LYING DOWN . . .

When men are fighting and dying, you must do your part. Be sure you enlist your DOLLARS FOR DEFENSE. Back our armed forces—and protect your own life—with every single dollar and dime you can.

America must have a steady flow of money pouring in every day to help beat back our enemies.

Put Dimes into Defense Stamps. And put Dollars into Bonds. Buy now. Buy every pay day. Buy as often as you can.

Don't take this lying down.

katerem mu je Buharin dal navodila za nastop v zaščito tega načrta.

Kmalu potem sem imela o tej zadevi pogovor z Buharinom. To je bilo še pred VII. strankinim kongresom. Buharin je potrdil, da je načrt resolucije poslal Stukovu on, Buharin, in da je on dal Stukovu tudi navodila za nastop v zaščito načrta.

Obenem mi je Buharin povedal, da ni sam takih misli, da je imel o tej stvari odkritosrčen pogovor s Trockim in da Trocki tudi smatra, da se je političen boj o vprašanju vojne in miru šele začel, da morajo levi komunisti predvidevati možnost, da stopi ta boj preko mej stranke, da si je treba iskati zaveznikov, na katere bi se v tem boju lahko naslonili. Trocki je navedel Buharinu, da morejo kot taki zavezniki služiti "levi eserji" stališče, katerih napram vojni je bilo že dovolj jasno.

Buharin je tudi povedal, da tudi Trocki smatra, da je mogoč razvoj boja do najagresivnejših oblik, ne samo za sprejembo vlade, temveč tudi za strmoglavljenje vlade in do fizičnega uničenja vodilnih ljudi vlade in stranke. Imenoval je tedaj Lenina, Stalina in Sverdlova.

Obenem mi je Buharin sporočil, da mu je Trocki v tem pogovoru odkritosrčno povedal, da njegovo, Trockega, polovičarsko stališče glede sklepa miru ni nič drugega nego taktičen manevar, da se on, enostavno ne upa očitno izjaviti za stališče "levih komunistov", t. j. zoper sklep miru, da je on v stranki nov lovek, in če bi prestopil očitno na stališče levih komunistov bi začel govoriti, da je Trocki vstopil v stranko zaradi boja zoper Lenina.

V istem pogovoru se je Buharin, ko je poročal o liniji Trockega in govoril o mogočih zaveznikih levih komunistov, dotaknil tudi Zinovjeva in Kamenjeva. Dejal je, da se držita Zinovjev in Kamenjev glede vojne in miru izredno omahujočega stališča in da sta se med bojem o tem vprašanju v privatnih pogovorih večkrat izrazila napram Buharinu naravnost za stališče levih komunistov. Buharin je rekel, da sta Zinovjev in Kamenjev kompromitirana vsled svojega stališča v oktobrskih dneh v vprašanju o oktobrski vstaji, o socialistični revoluciji, in da se zato ne upata izjaviti se očitno zoper Lenina. Buharin je rekel dalje, da tudi Zinovjev in Kamenjev smatra, podobno kakor Buharin in Trocki, da politični boj glede vojne in miru lahko prestopi meje stranke in da morajo levi komunisti v tem slučaju misliti na zaveznike, na katere bi se mogli opreti. Toda, kakor je rekel Buharin, gresta Zinovjev in Kamenjev v vprašanju o zaveznikih dlje od Trockega in smatra, da bi taki zavezniki mogli biti tudi menjševiki in desni eserji. Buharin je dalje povedal, da Zinovjev in Kamenjev, četudi se izjavljata za sklep miru, sta zoper Lenina, da

ka kruha in ostanemo lačni. Naš narod čvrsto in neomajno verjame v Jugoslavijo in v njeno vstajenje, vsi, brez razlike, Srbi, Hrvati in Slovenci, združeni v boli in trpljenju.

"To ti daje Jugoslavija!"

Neki nemški častnik, — pripoveduje gospa, se je s svojim dekletom sprehajal v Tuškancu proti Zofiji. Nekoliko mladeničev ju je opazilo, šli so za njima in ubili častnika. Na možu, s katerim so ga ubili, so našli listek z napisom: "To ti daje Jugoslavija." Dekle ubijalca ni spoznalo in zaradi tega so v Zagrebu ustrelili petdeset Srbov in židov.

Ko je nemška vojska prišla v Zagreb in vse ulice napolnila s tanki, so nemški vojaki jedli bel kruh s surovim maslom in v steklenicah nosili čaj z rumom, mi smo jih pa gledali — lačni. Tri dni po njihovem prihodu nismo več imeli ne kruha ne drugih stvari.

Vsi razen tistih, ki jim je dovoljeno, da lahko ropajo, pričakujejo hitrega konca vojne in razširjenje Jugoslavije. Narod vsak dan moli, naj Bog pošlje Angleže z bombami na nemško-italijanska-vstaška gnezda. V zadnjem času so se sklepale stave, da bo vojne konec v marcu 1942. Tudi tisti, ki prej niso bili zadovoljni v Jugoslaviji danes jočejo za njo. Taki pravijo: nič več ne bomo zahtevali potice zraven kruha, kajti sicer zmanj-

Slovenci so besni!

Slovenci besnijo in javno groze. Ko je Hitler ukazal, da se Slovenci morajo izseliti in ko so njegovi "fuehrerčki" začeli preganjati, so Slovenci dvignili v zrak vse železniške proge, preden so zapustili rodno zemljo. Dolgo časa ni bilo po Sloveniji nobenega železniškega prometa. Uničili so vse, do česar so mogli in kar so utegnili, preden so odšli. Podobno je bilo tudi v tistem delu Slovenije, ki so ga zasedli Italijani. Prometa ni bilo ker so mostove dvignili v zrak, a železniške proge potlačili. Italijani so popravili proge prej kot Nemci in danes je redni železniški promet samo na progi proti Ljubljana-Trst-Rim, povsod drugod po Jugoslaviji bodi sploh ni železniškega prometa ali pa se ne ve, kdaj bo na kakšni progi ustavljen, ker vsak čas se mostovi podirajo v prepade.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

Louis Seme Cafe

6507 St. Clair Ave.,
EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

J. SIMCIC in J. MARN

priporočata svoj
GAY INN
6933 St. Clair Ave.
kjer imata vsak petek in soboto godbo in ples. Najboljša pijača
ENdicott 8811

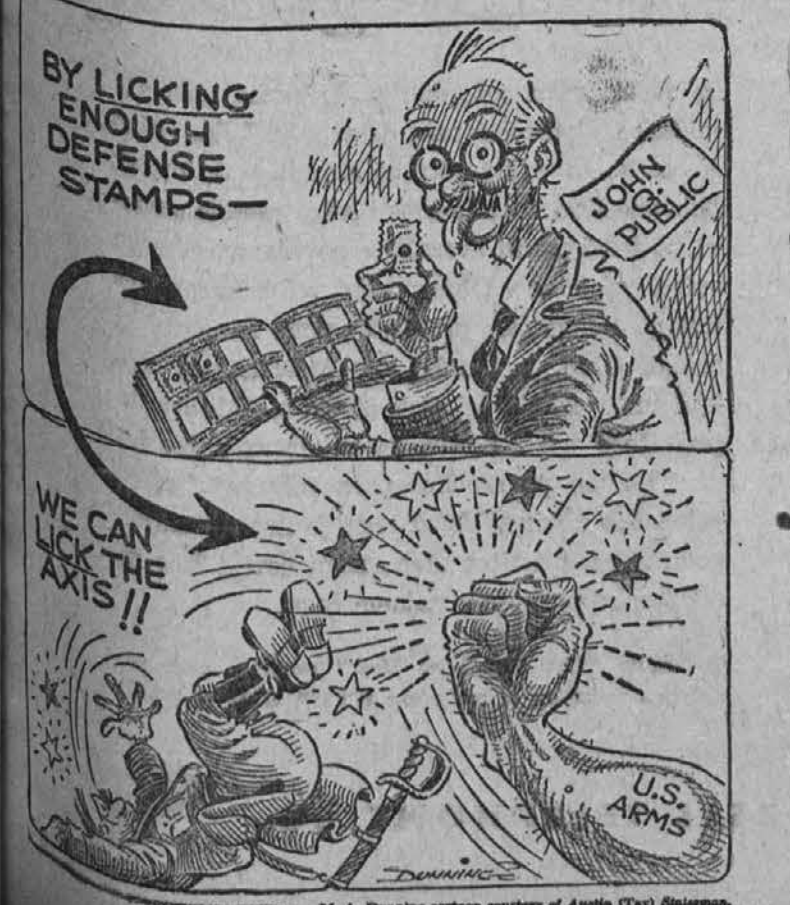
RUDY BOŽEGLAV

WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinjša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom. Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom. Se priporočamo!

PAPIRAR

John Peterka
Paperhanger and Painter
Delo prvovrstno in točno
Se priporočam
1121 East 68th Street
ENdicott 0653

SOMETHING ALL CAN DO

M. A. Drumming cartoon courtesy of Austin (Tex) Geismann.

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

"Nu, ko imate že toli srečno roko, kar se tiče odkritij, nikar si ne naprtilite tudi gospoda Fromenta, nimeškega požigalca, lažnega kapucina in dvojnega izdajalca, če po naključju naletite nanj. To je vse, kar sem vam hotel reči."

"Nikoli se nisem seznanil z njim," sem odvrnil z ledenim glasom.

"Ogibljite se ga tudi v bodoče," je dejal baron.

Trenutek nato sta stopili markiza in njena hči iz gostilne in sli v kočijo, med tem ko sem jaz korakal s konji vstric, da bi se laglje vzpeli na klanec.

Petkrat ali šestkrat sem se ozrl nazaj na sivkasto hribovsko krčmo, ki se je zdela tako izgubljena v svoji kameniti puščini. In vsakokrat sem videl barona, kako je stal pred vrati in gledal za nami, strog, oglat in nepremičen kakor pokrajina okoli njega...

SEDEMNASTO POGAVLJE

Fromes iz Nimesa

To srečanje me ni moglo razveseliti ne pomiriti; vendar pa je imela nepriključna tudi svojo dobro stran. Nevarnost, ki je vznemirila mene, je šla tudi gospe de Saint-Alais do živega in je običajno potlačila njeno ponos. Postala je mirnejša; prepustila me je meni samemu, bodi si, da je sedela na svojem mestu, bodi si, da je peš korakala ob kočiji, kadar se je ta vzpenjala po kakem strmem ovinku. Opazil sem celo, da jo je skrbel tem huje težila, čim delj je trajala naša pot.

Čedalje bolj napeto se je ozirala po cesti in čedalje manj se je menila zame.

Deniza, utrujena po naporih mnogih dni in noči, je bila zadremala v svojem kotu in mantilja ji je bila zdrknjena z obraza. Bleda rdečica ji je oživila lice, prav kakor da je še v snu čutila moje oči, ko so se upirale vanjo; in dasi ji je na koncu dolgih vejic visela solza, je vendar nedolžni smehljaj njenih ust pričal, da so bile radosti tega nenavadnega dne večje od njegovih muk in da Deniza niti v sanjah ni obžalovala ničesar.

O Bože, kako sem gledal ta smehljaj! Kako goreče sem želel, da bi bil namenjen meni, kako vroče sem molil zanjo! Še nikoli nisem bil tako srečen, da bi jo bil mogel gledati po mili volji, kakor v tem trenutku, zasledovati mile črte njenih ust, njene bradice in drobnega uhlja napol skritega pod kodrci nagajivih las, ustavljeni svoj pogled na njenih trepalnicah, pre-

preženih s sinjimi žilicami, ter omahovati med upom in strahom, da se zdajci dvignejo in me zagleda!

Deniza, o moja Deniza! V globini srca sem ponavljal to ime: bil sem srečen. Vzlic vsemu, vzlic mrazu, vožnji, baronu de Geolu in markizi sem bil srečen. A tedajci me je strmoglavil iz raja glas, ki je ostro vprašal: "Ali je on?"

Obrnil sem se h gospe de Saint-Alais, zakaj glas je bil njen. In kar oddahnil sem se, ko sem videl, da ne gleda name, ampak da je vstala in uprla oči nazaj, v smer, iz katere smo prihajali. Tisti mah je tudi že kočijaž ustavil konje. Bili smo v strmi soteski in skale so nas obdajale z obeh strani kakor zid.

"Kaj je?" sem vprašal začuden.

Ni mi odgovorila; toda sredi tišine ceste in gora je nekdo začujžgal: "O, Rikard, o, moj kralj!" Ko sem vtaknil glavo skozi druga vrata, sem videl pešca, ki je mirno stopal proti nam, kakor da smo ga prehiteli in ga zdaj čakamo, da nas dohiti. Ta mož, velik in zajeten, je nosil škornje in plašč kar najpreprostejšega kroja; vendar pa ni bil videti domačin.

"Ali greste v Ganges?" ga je vprašala markiza brez kakega posebnega povoda.

"Da, gospa," je odgovoril in prepokojno stopil h kočiji.

"Peljite se z nami, če hočete," je dejala ona.

Tujec se je naklonil.

"Tisočkrat hvala," je dejal in mežiknil z očmi. "Predobri ste. A prisedel bi rad, če gospod ne ugovarja."

Z nasmeškom na ustnicah se je obrnil k meni.

"Kakopak!" je porglljivo rekla markiza. "Gospod prav gotovo ne bo ugovarjal." Toda njen nasmej je bil več, nego sem mogel prenesti. Srečanje s tujcem v škornjih in plašču na tej samotni cesti, daleč od človeških bivališč, je bilo očividno dogovorjeno; če nisem hotel igrati vloge dobrodusnega bedaka, sem se moral neutegoma odločiti za dejanje.

"Dovolite, gospa," sem dejal, ko sem premagal prvo začudenje. "Saj niti ne vem, kdo je ta gospod."

Markiza se je bila vrnila na svoj sedež in tujec je stal tik pred vratici na njeni strani ter gledal v notranjost kočije. Trde, čeprav ne odurne črte njegovega obličja so izražale neobičajno moč duha; pogled mu je bil živ in svetel in njegove gibčne ustnice so se neprestano smehljale. Roka, ki jo je bil po-

Let Your Answer to Bombs Be—BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

ložil na vrata, je bila ogromna. Srditi pogled, s katerim me je ošinila markiza, je pričal, da ni bila pripravljena na moje besede.

"Smešni ste," je dejala.

Nato se je obrnila k njemu: "Vstopite, gospod."

"Ne," sem rekel, vzdignivši se s svojega sedeža. "Ostanite, prosim vas, ostanite, kjer ste, dokler..."

Markiza se je besno obrnila k meni.

"Kočija je moja!" je vzkliknila.

"Nesporno," sem odvrnil.

"Nu, kaj hočete potem?"

"Samo to, da se poslovim, če ta gospod vstopi."

Gledala sva se iz oči v oči. Ko je videla, da je moj sklep trden in moj položaj jačji od njenega, je postala vljudnejša.

"Kako?" je vprašala naglo dihanje. "Zakaj bi se poslovili, če on prisede?"

"Gospa," sem odvrnil, "nikakega razloga ne vidim, tla bi moral jemati s seboj neznanega človeka. Gospod je nedvomno vse časti vreden mož, ali..."

"Vsekako ni neznanec!" mi je zabrusila. "Jaz ga poznam. Ali vam to zadošča?"

"To mi bo zadoščalo, kadar mi povešete njegovo ime," sem dejal.

Tujec naju je dotlej mirno poslušal in begal z očmi od enega do drugega, kakor da ga prepričeval, da je zabava; pri teh besedah pa se je oglašil:

"Drage volje, gospod. Moje ime je Alibon, odvetnik iz Montaubana..."

Rezko sem mu segel v besedo. "Tega vam ne verjamem," sem rekel. "Vi niste Alibon iz Montaubana. Preje bi rekel, da ste Froment iz Nimesa, gospod."

Leha snega, ki jo je rožnato ozarjalo zahajajoče sonce, se je širila za njegovim hrbtom, tako da mu nisem mogel razločiti obraza; tudi odgovoril mi ni takoj. Ko pa je izpregovoril, je bil njegov glas čudno miren in zdelo se mi je, da slišim v njem več domišljavosti nego strahu.

"Nu, gospod," je dejal, "in če si mislimo, da sem? Ali bi"

bilo to tako strašno?"

"Če ste," sem odgovoril s trdnim glasom, gledaje mu naravnost v obraz, "tedaj ne morem potovati z vami."

"Tedaj tudi gospa ne sme potovati z menoj, čeprav je ta kočija njena last?"

"Ne," sem se odrezal, "zato, ker ne more potovati brez mene."

Nagrbančil je obrvi in porglljivo vprašal:

"Kako to? Ali mar nisem vreden, da bi drugoval vaši prevzvišenosti?"

"Za vrednost ne gre, ampak za potni list," sem odvrnil. "In če že hočete vedeti: vaše družbe se branim zato, ker imam svoj patent od sedanje vlade, ki mislim, da delate zoper njo. Zaradi gospe de Saint-Alais in njene hčerke sem lagal; ženska je in dolžan sem, da jo ščitim. Toda zaradi vas se nočem lagati, niti vas nočem ščititi. Mislim, gospod, da je to dovolj jasno."

"Vsekako," je odgovoril s popolnim mirom. "A vendarle jaz služim kralju. Komu pa služite vi?"

Obnemel sem.

"Od koga je vaš patent, gospod, ki se tolikanj boji okuženja?"

Zašibil sem se pod njegovim

posmehom, toda molčal sem.

"Dajte, gospod vikont," je nadaljeval z izpremenjenim, iskrenim glasom. "Osvestite se, prosim vas. Res je, da sem Froment. A mimo tega sem tudi begunec, in če bi v Villerauguesu, ki je miljo od tod, vedeli moje ime, bi me takoj obesili. V Gangesu prav tako. Zato se vam predam na milost in nemilost in vas prosim zaščite. Prepeljite me v Sumene in v Ganges kot člana svoje družbe; dalje si pomorem sam," je dodal z nasmeškom in s kretnjo, ki je izražala ponosno samozavest.

Še danes se čudim, kako sem mogel ostati neizprosen. Skromnost njegove prošnje in usodni pomen odklonitve sta me vzlisc sklepu, ki sem ga bil pravkar storil, pahnila v mučno neodločnost. Obraz mi je žarel pod po-

gledom markize, ki me je požirala z očmi; treba je bilo odgovoriti... Še malo in bi se bil vdal. Z obupnim naporom volje sem pogoltnil besedo, ki mi je bila že na jeziku.

"Ne!" sem vzkliknil srdito. "Nočem! Nočem!"

"Podlež!" je viknila gospa de Saint-Alais v nenadni togoti.

Vrgla se je proti meni, da bi me udarila v obraz, a premislila se je in drgetaje sedla nazaj. "Podlež?" sem dejal. "Naj bom. Nočem in nočem."

"Zakaj ne? Zakaj ne? Zakaj ne?" je vpila.

"Zato, ker je moj potni izkaz ta odlok: uporabiti ga v zaščito gospoda Fromenta, bi bilo dejanje, ki ga gospod Froment sam ne bi bil zmožen."

Froment je skomignil z rame in velikodušno molčal. Toda

markiza je podivjala. "Vi Don Quijote!" je viknila name. "Oh, kako ste nesposobni! A to mi boste plačali! Plačali mi boste!"

(Dalje prihodnje)

Izkušeni

in zanesljiv točaj (bar) der) dobi delo v točilnici venskega delavskega doma 15335 Waterloo Rd. — Zgled se je na tem naslovu zjutraj zvečer.

Izkušeni bartender

želi dobiti delo v slovenski hrvatski gostilni. — Plača dogovoru. — Naslov se uradu "Enakopravnosti"

HISA

za 2 družini; moderna in v dobrem stanju. Dobro od renta so mesečno 1500. Nahaja se blizu Grand Bronze tovarne. Cena 2000. Na. Za pojasnila vprašajte pri

ED KOVAČ

960 E. 185 St.

NAŠE POSEBNOSTI

Suhe klobase, funt

Telečni stegenj

Teletina za peč

Kokoši, mlade in stare

Pork Roast

Kirkman's Chipso, 2 za

Campbell's Tomato S

3 za

Porč & Beans, 3 za

Ceresota moka, 24 1/2

(2 funta zastoni)

Sladkor, 5 funtov

Se priporočam za obisk

LOUIS OSWALD

17205 Grovewood

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO
PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekoli vrste zavese, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odpri ob večerih do 9. ure
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0511

DELAVCI IN DELAVKE!
Ako se vaš sin, brat ali fant nahaja pri vojaki, spomnite se ga ob priliki s kakim trajnim darilom, kot uro, prstanom, cigaretno škatljo, itd. V naši trgovini vam radevolje nudimo priliko kupiti na lahka odplačila, ako ste zaposleni.
934 E. 152 St. — **DAVID'S** — GLenville 8287

Hit Them Where It Hurts
.... **BUY BONDS!**

Make no mistake—this is a life or death struggle. Men are dying in your defense. Dying that America may be safe!

Give our fighting men the guns, the planes, the tanks they need! Bonds buy bombs. Every dime, every dollar you put into Defense Bonds and Stamps is a blow at the enemy. Hit them where it hurts—buy bonds! Bonds cost as little as \$18.75 up—stamps as little as 10 cents up.

V ROKAH VSAKEGA SLOVENCA V AMERIKI BI MORALA BITI ---

knjiga našega slavnega rojaka
Louis Adamiča:
"Two-Way Passage"
Cena \$2.50
(Po pošti 10c več)

Dobi se v uradu "Enakopravnosti," 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

"To je knjiga, ki bi jo moral čitati vsak Amerikanec,"

... pravi Eleanor Roosevelt, žena predsednika Zedinjenih držav.

Ask a phone man about String Saver

Kot varna gospodinja, ki shrani sleherni košček traka, telefonski delavec ve kako važno je, da se za vojne potrebe shrani vsak košček bakrene žice. Da se zadosti hitro rastoči zahtevi po telefonskih zvezah, v povečanem obsegu vsled vojne, se v Ohio porabi več bakrene žice kot pa mnogo let preje. Western Electric, ki zalaga Ohio, je lansko leto izdelala največjo količino v zgodovini Bell sistema. Zahteve, ki prekašajo vse rekorde, za baker za vojne industrije, so povzročile resen primanjkljaj te vevlažne kovine. Vsled tega je nastala nujna potreba za hranitev slehernega čevlja žice za telefonsko poslugov v vojnem času.

Poslušajte "The Telephone Hour" program vsak ponedeljek večer ob 8. uri preko WTAM, WLW in WSPD

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravništvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ c Dne _____ 19 _____